

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 23 ก.ค. 2553	ปีที่ 40	ฉบับที่ 14539	หน้า 6
------------------------------	------------------------	-------------	------------------	-----------

เทคนิคการขยายพันธุ์มะม่วง โดยใช้ต้นตออายุน้อย

มะม่วงเป็นไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญของไทยทั้งบริโภคในประเทศและส่งออกไปยังต่างประเทศ เกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาสูง จึงมีการขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงมีความต้องการซื้อหากิ่งพันธุ์มะม่วงที่มีคุณภาพเป็นจำนวนมาก ซึ่งวิธีการขยายพันธุ์มะม่วงที่นิยมในเขตภาคเหนือ คือ การขยายพันธุ์โดยการเสียบยอด ที่ต้องเสียเวลาในการเพาะต้นตอมะม่วงพันธุ์กลับนาหรือมะม่วงแก้วเพื่อให้ทำเป็นต้นตอ โดยแต่เดิมต้องใช้เวลาในการเลี้ยงต้นตอ 6-12 เดือน จึงจะสามารถนำต้นตอมาเปลี่ยนยอดได้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พาวิน มะโนชัย อาจารย์สาขาไม้ผล ภาควิชาพืชสวน คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้ทำการศึกษาเพื่อหาเทคนิคการเปลี่ยนยอดโดยใช้ต้นตอที่มีอายุน้อยที่มีอายุต้นตอ 20-30 วัน นำมาเปลี่ยนยอดโดยใช้วิธีการเสียบลิ้มและใช้ยอดพันธุ์ดีที่มีขนาดเล็กลักษณะใกล้เคียงกับต้นตอ เรียกวิธีการดังกล่าวว่า Stone grafting วิธีนี้เกษตรกรสามารถผลิตต้นพันธุ์ได้เร็วขึ้นหรือนำไปทำเป็นการค้าสามารถคืนทุนได้ไว และ

ยอดพันธุ์ดีที่นำมาเปลี่ยนเป็นยอดกระโถนหรือยอดภายในทรงพุ่มที่มีสภาพสมบูรณ์ ไม่ต้องเสียบยอดที่จะติดดอกออกผลรอบๆทรงพุ่ม

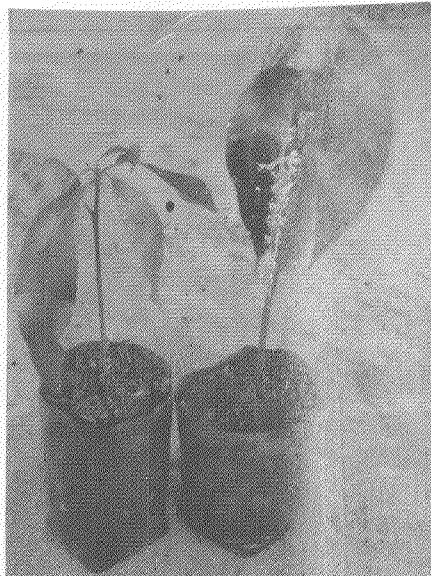
วิธีการนี้มีการศึกษาพบว่ามีการเปอร์เซ็นต์การติดสูง นอกจากนั้นยังให้ระยะเวลาในการเชื่อมประสานรอยต่อสั้นคือ ประมาณ 10-15 วัน ก็สามารถเชื่อมติดได้ทั้งนี้อาจเนื่องจากการเชื่อมกำลังอยู่ในระยะการเจริญเติบโตและต้นกิ่งอกใหม่ยังมีอาหารสำรองในใบเลี้ยงอยู่ วิธีการนี้น่าจะเป็นวิธีการขยายพันธุ์ที่น่าจะได้รับ ความสนใจในอนาคต วิธีการขยายพันธุ์โดยใช้ต้นตอที่มีอายุน้อยมีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

การเตรียมต้นตอ ทำการเพาะต้นตอลงในถุงพลาสติกโดยทั่วไปใช้ขนาด 4 x 6 นิ้วหรือในแปลง ในกรณีที่ทำในแปลงให้ถอนมาใส่ถุงโดยใช้ดินดำผสมแกลบดิบหรือขี้เถ้า แกลบ อายุของต้นตอที่ใช้เปลี่ยนยอดได้ประมาณ 20 -30 วัน นับจากวันงอก

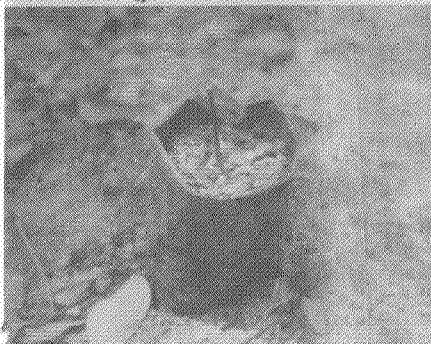
การเลือกยอดพันธุ์ดี ควรเลือกยอดพันธุ์ดีจากต้นมะม่วงที่มีสภาพสมบูรณ์ ต้นที่ให้ผลผลิตที่ดี มีคุณภาพ การติดผลสม่ำเสมอ เป็นยอดที่ไม่แก่หรืออ่อนจนเกินไป ขนาดยอดใกล้เคียงกับต้นตอที่เพาะไว้ ยอดพันธุ์ดีความ

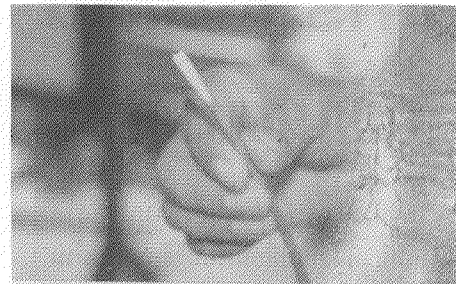
ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 23 ก.ค. 2553	ปีที่ 40	ฉบับที่ 14539	หน้า 6
-------------------------------------	-------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

ต้นตอขนาดเล็ก อายุ 20-30 วัน

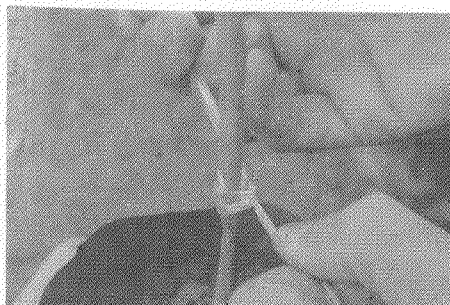
ใช้มิดไบบางๆ ผ่ากลางต้นตอ

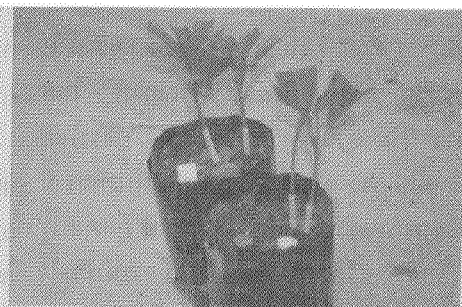
เลือกกิ่งพันธุ์ดีให้มีขนาดใกล้เคียงกับต้น

นำยอดพันธุ์ดีสอดลงบนรอยแผลกับต้นตอ

นำเชือกฟางมามัดให้แน่น

นำหลอดกาแฟหุ้มรอยแผล

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 23 ก.ค. 2553	ปีที่ 40	ฉบับที่ 1453.9	หน้า 6
------------------------------	------------------------	-------------	-------------------	-----------

ยาวประมาณ 10-15 เซนติเมตร (4-6 นิ้ว)
ทำการริดใบออกให้เหลือ 4-5 ใบ และตัดใบ
ออกครึ่งใบ เชือนกิ่งพันธุ์ดีเป็นรูปลิ้ม ยาว
ประมาณ 1-1.5 เซนติเมตร เชือนกิ่งพันธุ์ดีเป็น
รูปลิ้ม ขนาดเท่ารอยแผลต้นตอที่ผ่า

นำต้นตอมะม่วงมาทำการตัดยอด
ต้นตอออกให้สูงจากพื้น 2-3 นิ้ว จากนั้นใช้
มีดบางๆ อาจใช้มีดโกน หรือคัตเตอร์บางๆ
ผ่ายอดต้นตอตามแนวยาวของลำต้น ความยาว
ของรอยแผลประมาณ ความยาวของรอยแผล
ประมาณ 1-1.5 เซนติเมตร นำเชือกฟางมาผูก
ไว้ที่ต้นตอ

นำยอดพันธุ์ดีมาเสียบลงบนรอย
แผลของต้นตอ จัดเนื้อเยื่อให้ชิดกัน มัดด้วย
เชือกฟาง 2 กระปาะ

รดน้ำต้นมะม่วงที่เปลี่ยนยอดแล้ว

ต้นที่เสียบยอดแล้วใส่ในถุงอบ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	23 ก.ค. 2553	40	14539	6

หลังจากนั้นนำต้นมะม่วงใส่ถุงพลาสติกใสขนาดใหญ่ มัดปากถุงให้แน่น ให้ผูกเชือกโยงไว้กับราวด้านบนเพื่อป้องกันถุงฉีกเวลาฝนตก อาจทำให้ยอหดหักได้ การวางถุงอบให้วางไว้ในที่ร่มรำไรหรือ ในโรงเรือนที่มุงซาแรน 50 เปอร์เซนต์ ซ้อนกัน 2 ชั้น ถ้าแดดร้อนเกินไปจะทำให้ต้นมะม่วงตายได้ ประมาณ 15-20 วันมะม่วงจะเริ่มผลิใบอ่อน โดยปกติถ้ายอเคลือบติด จะมีการผลิใบใหม่ออกมาตั้งแต่อยู่ในถุงอบ

การเปิดถุงอบ หลังจากนั้นให้ทำการเปิดถุงอบ โดยค่อยๆเปิดปากถุงทีละน้อยโดยแง้มปากถุงนิดหน่อยเพื่อให้ต้นมะม่วงปรับตัวเนื่องจากอากาศภายในถุงอบจะร้อนกว่าภายนอกๆ จากนั้นอีก 2-3 วันค่อยเปิดปากถุงให้

กว้างขึ้นอีก

เมื่อเห็นว่ามะม่วงมีการปรับตัวได้แล้ว นำต้นมะม่วงออกมาวางเรียงไว้ภายในโรงเรือนหรือใต้ซาแรน 50 เปอร์เซนต์ รดน้ำให้ชุ่ม ดูแลรักษาโรคและแมลง จนกว่าต้นมะม่วงจะโตพอขยงได้หรือนำไปปลูกได้ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ผศ.พาวิน มะโนชัย นางจิรพันธ์ เสนานาญ สาขาไม้ผล ภาควิชาพืชสวน คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โทร.0-5387-5122 และ 08-1951-5907.

ฝ่ายส่งเสริมการเกษตร

สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

โทร.0-5387-3938-9

สังเกตดูด้วยอดพันคู่ดินตกใบยาวประมาณ 1 นิ้ว ให้เปิดปากถุง